

איסור הטמנה

מהו איסור הטמנה?

בעבר, כשהיו רוצים לשמור מאד על חום של מאכל, היו מטמינים את הסיר עם האוכל בתוך משהו שישמור על החום של המאכל, ופעמים רבות היו מטמינים בתוך גחלים לוחשות, חכמים חששו שאם נתיר להטמין את הסירים עם המאכלים של שבת באופן כזה, עלול להיות מצב שיבואו לחתות בגחלים מתוך רצון לשמור על החום הגדול של האוכל, ולכן גזרו **שאסור להטמין בכל דבר שמוסיף הבל - חום** אפילו שלא שייך בו חיתוי כדי להרחיק ממצב שאדם עלול להגיע לחיתוי בגחלים.

קבעו חז"ל וגזרו שכל דבר **שמוסיף הבל**, יהיה אסור להטמין בו **אף בערב שבת**, ודבר שאינו מוסיף הבל יהיה אסור להטמין בו **בשבת**, אבל בערב שבת מותר (שו"ע סי' רנו א-ג).

הגדרת דין הטמנה

עטיפה: שעוטפים את הסיר או את מאכל בכיסוי, והכיסוי נוגע בסיר או במאכל עצמו, אבל אם הכיסוי אינו נוגע בסיר או במאכל אין זו הטמנה, ולכן מותר להכניס סיר לתוך ארון חימום (רנו סעיף ה).

שמירת חום: השולחן ערוך כותב שכל מה שחכמים אסרו להטמין את האוכל זה דווקא אם המטרה לשמור על החום של המאכלים, כיון שאז יש לחוש שיבואו לחתות בגחלים, אבל אם יש מטרה אחרת בהטמנה, כגון לשמור שהמאכל לא יתלכלך, אין זו הטמנה. וכן מותר להטמין מאכלים קרים בדבר שאינו מוסיף הבל (רנ"ז ב).

הטמנה חלקית: לדעת השולחן ערוך גם הטמנה חלקית אסורה, ולכן לשיטתו אסור להניח מגבת או שמיכה על הסירים שנמצאים על האש- אפילו לא על החלק העליון של הסירים, כיון שגם זה נחשב הטמנה שנאסרה.

אך לדעת הרמ"א הטמנה במקצת לא נחשבת הטמנה, ולכן מותר לכסות את הסירים ובלבד שישאר צד אחד מגולה (רנ"ג א. ש"כ א, ע"ז).

סיכום

כאשר אנחנו רוצים לטמון מאכלים כדי לשמור על חומם עלינו לשאול את עצמינו שלוש שאלות:

1. האם ההטמנה היא חלקית או הטמנה מלאה.
2. האם המאכלים נוגעים בכיסוי בו אנו מטמינים אותם.
3. האם המטרה בהטמנה היא בשביל לחמם או למטרה אחרת, ואז זה מותר.